

TAKÁCS ISTVAN
hadnagy

MŰSZAKI MUNKÁLATOK FONTOSSÁGA, KÜLÖNÖS TEKIN- TETTEL A BEÁSÁSRA

A Nagy Honvédő Háború tapasztalataiból leszárt statisztikai megállapítások szerint a halottak és sebesültek 31—33%-át a gyalogsági egységek hatása okozta. A Nagy Honvédő Háborúban — főleg annak második felében — a felszabadító szovjet harcosok példásan bizonyították, hogy a harcos számára a föld — páncél.

A korszerű harcban sikeres támadást és szívós védelmet kis veszteségekkel csak úgy hajthatunk végre, ha a csapatot arra neveljük, hogy a terepet helyesen kihasználja és mindenkor gyorsan beássa magát.

Az egyes harcos, a raj, a szakasz, század és zászlóalj megállás esetén (pihenő kivételével) parancs bevétele nélkül azonnal kezdje meg a beásást. A beásást úgy kell végrehajtani, hogy az minden irányból jövő légi és páncélos támadás ellen is védelmet nyújtson. Gondoskodni

kell arról is, hogy a járművek fedve legyenek.

A beásást másképpen fedezésnek nevezzük.

A fedezés nem egyéb, mint a rejtőzésnek egy olyan fajtája, mely nemcsak a belátás, hanem az ellenség tüze ellen is oltalmat nyújt.

A fentiek megvalósításához szükséges az, hogy már az újonckiképzés kezdetén arra törekedjenek a parancsnokok, hogy a beásás a harcos vérévé váljon. Az egyenkénti kiképzés folyamán az egyes harcos harcfeladatait úgy kell beállítani, hogy a reáharuló műszaki munkálatokat időben pontosan és tökéletesen végre tudja hajtani. Ehhez szükséges a parancsnok példamutatása.

Vannak olyan beásási gyakorlatok, ahol a parancsnok helytelenül oktat, mert csak szóban elmondja, hogy hogyan kell a harcosnak végrehajtani a beásást. Ez hibás. Módszer-

tani oktatás alapján szükséges és fontos elsősorban, hogy maga a parancsnok vagy a gyakorlatvezető teljesen szakszerű tudással mutassa meg a gyakorlatban, hogy hogyan kell a beásást végrehajtani. Ezért szükséges az, hogy maga a parancsnok is tisztában legyen azzal, hogyan kell az egyes műszaki munkákat pontosan és szabályosan végrehajtani, nehogy a harcos előtt helytelen példa legyen amiatt, hogy a parancsnok maga sincs tisztában a lövészteknő helyes elkészítésével, kiásával.

Mi szükséges ahhoz, hogy a lövészteknőt helyesen tudjuk kiásatni? Először is a harcos, mielőtt elfoglalja a tüzelőállás helyét, szemrevételezze, hogy lesz-e kilövése, szomszédját tudja-e arról a helyről tüztámogatásban részesíteni. Mikor mindezeket figyelembe vette, a harcos elfoglalhatja a tüzelőállás helyét és megkezdi a beásást.

Hogyan történik a beásás? A harcos előveszi gyalogsági ásóját és megkezdi a mellvéd elkészítését. Ásás közben oldalával teljesen a földhöz lapulva, elkészíti a mellvédet. Időközben az ellenséget is figyeli. A mellvéd elkészítése után a harcos megkezdi a lövészteknő kiását. Követelmény, hogy a harcos testhosszának megfelelő legyen, a könyöknek kényelmes mozgása legyen úgy, hogy oldalt is tudjon tü-

zelni, mert az ellenség támadását nemcsak a főirányból várhatjuk, hanem oldalról is. A mélysége olyan legyen, hogy a harcos testét a te-repszint elfedje. (L. az 1. sz. ábrát.)

A lövészteknő elkészítésénél arra is figyelemmel kell lenni, hogy ne legyen túl széles és szögletes, mer a légi megfigyelés azonnal felderíti, mivel a szögletek árnyékot adnak felülnézetben. (L. 2. sz. ábrát.)

helytelen lövészteknő

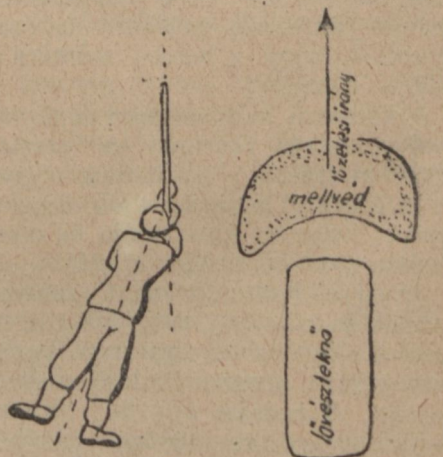
2. sz. ábra

Helytelen még az is, hogy a mellvéd szembe legyen kiépítve a lövészteknővel. Így a harcos nem tud kényelmesen löni, mivel a puskát csak párhuzamosan tudja használni. (L. 3. sz. ábrát.)

helyes

1. sz. ábra

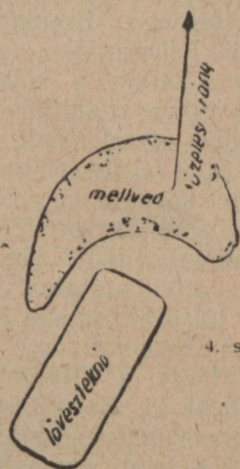

*helyes fekvő
tüzelési helyzet*

helytelen lövészteknő

3. sz. ábra

A lövészteknő akkor jó, ha a harcosnak kényelmes fekvése van benne, tehát a mellvédre kicsit ferdén takar fel, hogy a harcos a puskát természetesen tudja tartani. (L. 4. sz. ábrát.)

4. sz. ábra

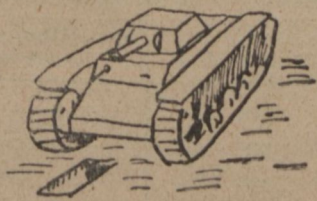
helyes lövészteknő

A lövészteknő mélyítését harc közben tovább kell folytatni. Így lesz a lövészteknőből lövészgödör.

Miért van szükség arra, hogy a harcos lövészgödört ásson magának? Azért, mert

1. a gyalogsági lövedékek ellen biztosabb oltalmat nyújt,
2. a tüzérségi lövedékek repeszhatása ellen jobban véd,
3. harckocsi-támadás esetén a harcost a harckocsi letiprásától megvédi.

Helytelen az a lövészgödör, melynek átmérője mégegyszer olyan széles, mint a harcos felső testének átmérője, mert a harckocsi alatt könnyebben összeomlik és a harcos harcoképtelenné válik. (L. 5. sz. ábrát.)

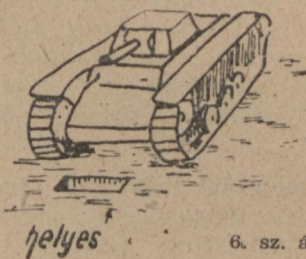

helytelen.

5. sz. ábra

A lövészgödörnek $50 \times 70 \times 140$ cm-nek kell lenni, hogy jó kilövést biztosítson és a harckocsi-elhárításhoz szükséges mozgás végrehajtható legyen benne.

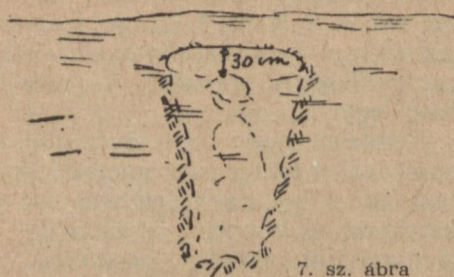
Helytelen még a lövészgödört hosszával a támadási iránynak kiépíteni, mert így nagy felületen éri a harckocsi és könnyen összeomlik. A lövészgödört mindig hosszával a várható támadás irányára merőlegesen kell kiépíteni, mert így a harckocsi csak kis felületen éri és ezáltal biztosabb oltalmat nyújt ellene. Így a harckocsi hernyótalpa alatt nem omlik össze. (L. 6. sz. ábrát.)

6. sz. ábra

A lövészgödör kiásása után azonnal készítsünk lövészkutat, mert ez nyújtja a legbiztosabb oltalmat a gyalogsági és tüzérségi fegyverek, valamint a harckocsi-támadással szemben. A lövészkut kiásásánál ügyelnünk kell arra, nehogy elméretezzük. Csak akkora legyen, hogy a harcos a legszükségesebb mozgásokat végre tudja hajtani benne. Átmérője legfeljebb 80—90 cm, mélysége pedig 130—170 cm, a harcos testalkatának megfelelően. Nem szabad a lövészkutat alul beásni, ill. az alján a földet kiszedni, mert esetleges harckocsi-támadásnál könnyen beomolhat és a harcost maga alá temeti. Csak annyira szabad a lövészkut alját beásni, hogy a harcos — ha a harckocsi közeledik felé — le tudjon bújni úgy, hogy feje a föld színétől 20—30 cm-re legyen. (L. 7. sz. ábrát.)

Azonban a harc nem korlátozódik csak a nyári időszakra. Télen pedig a harcost fokozottabb feladat elé áll-

7. sz. ábra

lítja a terep. Így az összes műszaki munkák nehezebben mennek, különösen a beásás. Már maga a hideg időjárás is, de főleg a fagyos föld, nagy gondot okoz a harcosnak. Ilyenkor igen nehéz még egy lövészetknőt is kiásni. Ezért szükséges azon leggyakrabban előforduló anyagok méreteit ismerni, melyek az egyes fegyverek tűzhatása ellen fedezésre alkalmasak.

Gyalogsági fegyverek ellen:
(Puska, géppuska, golyószóró, géppisztoly, pisztoly)

- 1 m széles földréteg,
- 1 m átmérőjű puhafa,
- 75 cm átmérőjű keményfa,
- 12 mm vastag acéllemez,
- 30 cm széles téglafal
- 25 cm széles kavicsréteg;
- 15 mm vastag vaslemez.

Tüzérségi lövedékek repeszdarabjai ellen általában

- 50 cm széles földréteg,
- 10 cm átmérőjű fa,
- 8 cm átmérőjű téglafal,
- 30 cm-es kavicsréteg.

A téli műszaki munkákhoz ezen anyagok mellett a hó, jég és fagyott föld is nagymértékben kerül felhasználásra.

A száraz porhó, mint fedezőanyag, nem nyújt oltalmat a harcosnak. Ezért fedezéknek mindig nedves, összeálló havat használjunk, mert a nedves hó a hideg következtében megfagy és nagyobb lesz az ellenállóképessége. Ezenkívül a fagyott föld felhasználása úgy történik, hogy a harcos a kiásott földet egymásra rakva, majd hóval a réseket betömve, vízzel leönti, miáltal a víz, föld és a hó összefagy és mintegy páncélt képez a harcos előtt.

A hó, jég és fagyott föld megkövetelt védővastagságát lövedékek és szilánkok átütőhatásaival szemben az alábbi táblázat foglalja össze.

Télen a harcosok úgy ássák be magukat, hogy a lövészelemeket a hóban emelik ki. Ha a hó mélysége 20 cm-t nem haladja meg, ki kell használni a terep egyenetlenségeit: halmokat, gödröket, árkokat, gránátöltéseket, stb.

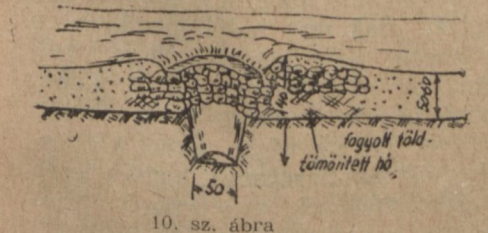
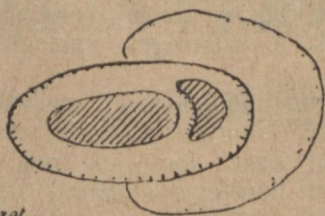
A havat kupacba kell összetakarni, ami a fegyverek részére támasztékkul szolgál és az ellenség figyelése ellen rejtést nyújt. 30—40 cm-es hómélységnél mindjárt térdelő lövészek számára szolgáló gödröt ásunk. (L. 8. sz. ábrát.)

Alló lövész számára szolgáló gödör építésénél hógöröngyök odarakásával növeljük a térdelő testhelyezethez szükséges mellvéd magasságát, vagy a talajba beásva mélyítjük a fészket. (L. 9—10. sz. ábrát.)

Az utóbbi esetben az előzőleg hóból készített mellvédet részben eltakarítjuk, a megmaradt havat bedöngöljük, a fagyott földet pedig a mellvéd készítésére használjuk fel. A

A n y a g o k	Megkövetelt falvastagságok cm-ben	
	pu. lövedék és szilánkok ellen	páncéltörő-puska lövedék ellen
laza hó (gyengén tömörítve)	300	—
döngölt, eljegesedett hó	270	—
döngölt hó	200	—
fagyott föld (jól összefagyott agyagos föld)	50	150

Alaprajz

mellvédet az ásás befejeztével tiszta hóréteggel álcázzuk.

80 cm-nél nagyobb hómélységnél az állásokat mindig teljesen hóban ássuk.

A hótakaró minden megbolygatása és a hóban hagyott nyomok messziről észrevehetőek. Ezért a beásásnál feltétlen be kell tartani az alábbi szabályokat:

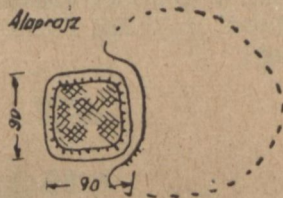
A tüzelőállás előtti hótakarót hagyjuk érintetlenül;

a mellvéd építéséhez szükséges havat csak a hátsó oldalról szabad venni úgy, hogy a földet közben ne takarjuk ki teljesen;

a tüzelőállások mellvédjeit enyhe rézsúvel készítsük és szükségtelenül ne emeljük magasan az érintetlen hófelület fölé;

a tüzelőállások építésének befejeztével a mellvédet álcázzuk, száraz hóval egyenletesen szórjuk be és az álláshoz vezető nyomokat is seperjük be és simítsuk el. (L. 11. sz. ábrát.)

Alaprajz

Ha a harc helyzet megkívánja, az összekötőárkokat is ki kell építeni az egyes lövészgödrök és lövészutak között. Erre azért van szükség, hogy

1. a lőszerpótlást fennakadás nélkül le lehessen bonyolítani;
2. a parancsnok állandóan tudjon harcosaival érintkezni s tudja azokat ellenőrizni;
3. a szomszédos egységekkel és a parancsnoki harcállásponttal való összeköttetés meg legyen.

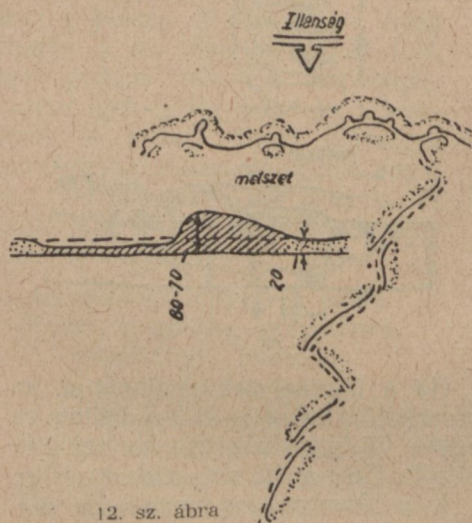
Ha az ellenséggel nem vagyunk közvetlen érintkezésben, elsősorban a lövész- és közlekedőárkokat ássuk ki úgy, hogy azok alkalmasak legyenek a tűzvezetésre és arcvonalmenti, továbbá a mélységi mozdulatok végrehajtására.

A téli harcokban a közlekedő- és lövészárkok készítmény módja a hó mélységétől függ.

20 cm-nél vékonyabb hóréttegben, ha a talaj csak kevéssé van átfagyva, az árkokat a szükséges mélységbe a földbe ássuk és hóval álcázzuk.

Erősen átfagyott földből csak a tüzelőállásokat és lövészgödröket emeljük ki és azokat hótöltéssel vagy egyéb módon készült feltöltött lövészárkokdarabokkal kötjük össze.

20—35 cm-es hómélységig a lövész- és közlekedőárkokat, hogy ne kelljen a fagyott földben ásni, csak egy oldalt emelt töltések alakjában készítjük. A töltéshez szükséges havat hátulról gyűjtjük össze. (L. 12. sz. ábrát.)

Nagyobb hómélység esetén a lövész- és közlekedőárkokat az alábbiak szerint készítjük:

Kúszóárok 35—40 cm-es hómélység esetén;

közlekedőárok meghajlott testtartással való mozgáshoz 50—60 cm körüli hómélységnél (a mellvédet először az ellenség felőli oldalról készítjük);

közlekedőárok teljes magasságban való mozgáshoz 60 cm-nél nagyobb hómélységnél (L. 13. sz. ábrát).

A hóban ásott árkok oldalait minél függőlegesebben készítsük, mert ez kényelmesebbé teszi a tüzelést, gyorsítja a megépítést és javítja az árkok védőképességét. A mellvédeket döngölt hóból, összefagyott hórögökből, vagy fagyott földből ké-

szítjük. A mély havat először a mellvéd teljes szélességében tömörítjük, azután rakjuk rá az új réteget és döngöljük a szükséges vastagságban.

A száraz hóból készült mellvédeket a szél könnyen elhordja, ezért felületüket vízzel locsoljuk meg és így fagyott hóréteget létesítünk rajta. Erdős, lápos és más terepen kis hóvastagság esetén feltöltött lövészárkokat készíthetünk, a helyszínen talált anyagok, rönkök, rözse, tőzeg felhasználásával.

Összefoglalás:

Igyekeztünk a kiképzés tapasztalatait röviden összefoglalni s olyan példákat adni, melyeknek segítségével talán sikerül a jövőben a beásási gyakorlatokat jobban előkészíteni és szervezettebben levezetni. Amikor beásási gyakorlatot készítünk elő és szervezünk meg, tartsuk mindig szem előtt azt, hogy a szocialista népek legfőbb értéke az ember. Ha a szocialista embert a népre törő elnyomó háborúra kényszerítik, helyét csak úgy tudja megállni, ha a terepet saját hasznára tudja fordítani. A terep megerősítését különböző beásási létesítmények elkészítésével hajtjuk végre. Ezért kötelessége minden harcosnak, hogy a terep megerősítésének mesterségét elsajátítsa, a parancsnokoknak pedig az, hogy azt tőlük megkövetelje.

